

που αὐτῶν, ἀλλ' εἶναι ἐνδεδυμένοι Εὐρωπαϊκά, καὶ δὲν φαίνεται ἄλλο μέρος τοῦ σώματος αὐτῶν, εἰμὴ μόνον ἢ προέκτασις τῆς ξιφοειδοῦς ἀποφύσεως, ἣτις ἐνώνει αὐτοὺς, καὶ διὰ τὴν ὁποῖαν ὑπάρχει ἀνοιγμά τι εἰς τοὺς χιτῶνας ἀμφοτέρων. Ἡ κοινὴ αὕτη ταινία ἔχει πρὸς μὲν τὸ ἄνω μέρος δύο δακτύλων μῆκος, πρὸς δὲ τὸ κάτω τεσσάρων, πλάτος δὲ τριῶν δακτύλων.

Τὸ περιεργότερον εἶναι ὅτι, ὅταν ἐγγίξῃ τις τὴν ῥηθεῖσαν ταινίαν εἰς τὸ μέσον, ἀμφοτέροι οἱ Δίδυμοι αἰσθάνονται συγχρόνως τὴν ἀφήν, ἀλλ' ἂν τις ἐγγίξῃ αὐτὴν πρὸς δεξιᾶν ἢ πρὸς ἀριστεράν, τότε μόνος ὁ πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος αἰσθάνεται τὸ ἔγγισμα. Ἀμφοτέροι οἱ Δίδυμοι ἔχουσιν ἐπίσης ἀξιοσημεϊκούς διανοητικὰς δυνάμεις, καὶ ἡ μεγαλητέρα ἀπόδειξις τούτου εἶναι τὸ ὅτι ποτὲ δὲν ὑπέκυψαν εἰς τὴν ὁδηγίαν ἀγύρτου τινος, ὅστις νὰ ἐπιδεικνύῃ αὐτοὺς πρὸς ὄφελος αὐτοῦ, ὡς συνήθως ἀκολουθεῖ εἰς τοιαύτας περιστάσεις. Ἀλλ' ὁ Ἑγκῆς καὶ Χάγκῆς εἶναι ἀπόλυτοι κύριοι ἑαυτῶν· περιηγοῦνται κατὰ τὴν ἀρέσκειαν αὐτῶν, διοικοῦσι μόνον τὰ ἴδια ἑαυτῶν συμφέροντα, ἔχουσιν ὑπηρέτας διὰ τὰς χρεῖας αὐτῶν, καὶ δέχονται τοὺς περιέργους εἰς ὠρισμένας ὥρας· τί ἄλλο καλῆτερον ἢθελε πράξει καὶ ὁ πλέον ἐξευγενισμένος ἄνθρωπος;

Τέλος πάντων ἐπειδὴ ὁ εἷς τῶν Διδύμων ὁ Χάγκῆς φαίνεται κατὰ τι ἰσχυρότερος καὶ τελειότερος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, εἶναι τρόπον τινὰ δικαιοματικῶς ὁ ἀρχηγὸς τῆς παραδόξου ταύτης κοινότητος· ὁ δὲ Ἑγκῆς ὑποτάσσεται εὐχαρίστως καὶ προθύμως, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἂν καὶ οἱ Δίδυμοι ἦναι πραγματικῶς δύο ὄντα ἡθικῶς καὶ φυσικῶς ἀνεξάρτητα ἀπ' ἀλλήλων, φαίνονται ὅμως κινούμενοι ἀπὸ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν θέλησιν· παρατήρησαν μάλιστα ὅτι, ὅταν ἀρρώστησῃ ὁ εἷς, πάσχει καὶ ὁ ἄλλος· καὶ ὅτε ἡμέραν τινα ἐφλεβοτόμησαν τὸν Χάγκην πάσχοντα ἀπὸ πόνον εἰς τὴν πλευράν, ὁ Ἑγκῆς ἠνωχλήθη μεγάλως.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΑΡΧΑΙΟΙΣ ΕΛΛΗΕΙΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΤΑΦΩΝ.

(συνέχεια ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ 2.)

Ἡ ρῶον. Οἱ Ἕλληνας ἔθαπτον τοὺς ἥρωας, τοὺς ἡγεμόνας καὶ τοὺς λοιποὺς ἐπιφανεῖς ἄνδρας, κατὰ

τοὺς πρόποδας λοφίσκων, ἢ βουνῶν, φυτεύοντες περὶ τοὺς τάφους δάσος ἱερὸν, ἐν ᾧ ἐγείροντες θωμοὺς προσέφερον κατὰ καιροὺς εἰς τοὺς τεθνεώτας ἐπικηδεῖους θυσίας καὶ σπονδάς· τοὺς τόπους τούτους λοιπὸν ὠνόμαζον Ἡ ρῶα, ὑπεννοουμένης τῆς λέξεως ἱερὰ, ἥγουν ναοὶ ἡρώων. Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ μεταγενέστεροι ἀπένειμον θείας τιμὰς καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς τῶν Ῥωμαίων Αὐτοκράτορας, τὸ ὄνομα τοῦτο ἔλαβε τὴν σημασίαν τοῦ μνημείου. Δίων ὁ Κάσσιος περὶ τοῦ τάφου τοῦ Καίσαρος λαλῶν μετεχειρίσθη πρῶτος τὸ ὄνομα τοῦτο (27)· τὸ δὲ παράδειγμα τοῦ Δίωνος ἠκολούθησαν καὶ ἄλλοι, καὶ ἀπὸ τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων, τὸ τιμητικὸν τοῦτο ὄνομα ἀποδίδεται ἤδη καὶ εἰς ἰδιωτῶν τάφους (28).

Μαυσωλεῖον. Οἱ ἀρχαῖοι οὐ μόνον δὲν εἶχον, ὡς ὑπέλαβόν τινες, τὴν λέξιν ταύτην, ἀλλ' οὐδ' ὑπῆρχεν εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν λέξιν σημαίνουσα τὸ εἶδος τοῦτο τῶν μνημείων. Ὁ Λουκιανὸς εἰς τὸν Διάλογον Μαυσώλου καὶ Διογένους ὀνομάζει τὸ Μαυσωλεῖον, Τάφον Παμμεγέθη, καὶ Τάφον καὶ πολυτελεῖς λίθους· οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ὠνόμαζον οὕτω μόνον τοὺς πολυτελεῖς τάφους (29)· οὕτως ὠνόμαζον καὶ τὸ πολυτελεῖς μνημεῖον τὸ ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου ἀνεγερθὲν κατὰ τὴν 5^{ην} αὐτοῦ Ἰπατεῖαν, διὰ νὰ ἐνταφιάσῃ μετὰ θάνατον αὐτὸν καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ. Χωρὶς δὲ τούτων ἡ ἀπλή καὶ ἀφελὴς τοῦ καλοῦ αἴσθησις τῶν ἀρχαίων δὲν ἠδύνατο νὰ ἐνασμενισθῇ εἰς τὴν φορτικὴν μεγαλοπρέπειαν τοιούτων πολυτελῶν μνημείων, ὁποῖον ἦτο τὸ Μαυσωλεῖον τοῦ βασιλέως τῆς Καρίας, τοῦ ὁποίου τὴν περιγραφὴν μᾶς ἀφῆκεν ὁ Πλίνιος (30), ὁποῖον καὶ τὸ τοῦ Αὐγούστου Καίσαρος, περὶ τοῦ ὁποίου ἔμιλει ὁ Στράβων (31).

Εἰς δὲ τοὺς τάφους τῆς τρίτης τάξεως οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνας ἔδιδον τὰς ἀκολουθοῦσας ὀνομασίας.

Κενοτάφιον. Ἡ λέξις εἶναι σύνθετος ἐκ τοῦ

(27) Δίων Κάσ. βιβλ. Α'. σ. 18.

(28) Εἰς τὰς Βυζαντ. ἐπιγραφὰς ἀπαντᾷται, τὸ ἡρώων τοῦτο Ἀκπέρχου κτλ.

(29) Καὶ ὁ Φλόρος ὀνομάζει Μαυσωλεῖα τοὺς τάφους τῶν βασιλέων τῆς Αἰγύπτου, ἐξ ὧν εἰς ἓνα ἀναφέρει ὅτι κατακλείσασα ἑαυτὴν ἡ Κλεοπάτρα ἀπέθανεν.

(30) Πλίν τὸμ. XI σελ. 728.

(31) Στράβ. βιβλ. 5. σελ. 338.

κενός καὶ τάφος· οἱ ἀρχαῖοι ἐδόξαζον, ὅτι αἱ ψυχαὶ τῶν μὴ τυχόντων ταφῆς ἐπλανῶντο εἰς τὸ χάος, μὴ δυνάμεναι νὰ περάσωσι τὸν ποταμὸν Ἀχέροντα· καὶ διὰ τοῦτο παρίστανον τὸν Πάτροκλον ἐμφανιζόμενον εἰς τὸν Ἀχιλλέα, καὶ παρακαλοῦντα αὐτὸν νὰ ἐνταφιάσῃ ὅσον τάχιστα τὸν νεκρὸν αὐτοῦ. Καὶ πάλιν ἀλλαχοῦ Πολύδωρος, ὁ νεώτερος τῶν παίδων τοῦ Πριάμου, φονευθεὶς καὶ ριφθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν ὑπὸ Πολυμήτορος τοῦ βασιλέως τῆς Θράκης, ὅτε οἱ Ἑλλήνες ἐλόντες τὴν Τροίαν ἐπέστρεφον εἰς τὴν ἑαυτῶν, παρουσιάζεται παρακαλῶν τὴν αἰχμάλωτον αὐτοῦ μητέρα Ἐκάβην νὰ ἀξιώσῃ αὐτὸν ταφῆς. Ἡ δὲ θρησκευτικὴ αὕτη ἰδέα, ταράττουσα τοὺς οἰκείους τῶν μὴ τυχόντων ταφῆς, ἠνάγκασεν αὐτοὺς νὰ ἐπινοήσωσι τοῦτο τὸ εἶδος τῶν μνημείων, ἀναπληροῦντας οὕτω τὴν ἔλλειψιν τῶν ἐπικηδείων πομπῶν. Ἐνόμιζον δὲ, ὅτι ἡ περιπλανώμενὴ ψυχὴ, προσκληθεῖσα τρίς, ἤρχετο καὶ ἀνεπαύετο ἐκεῖ, ὅθεν προῆλθε καὶ ἡ λέξις ψυχάγωγία. Καὶ ὁ παρὰ Πινδάρου δὲ Ἰάσων ὑπὸ τῆς προλήψεως ταύτης κινούμενος (32), προτρέπει Πελίαν τὸν βασιλέα τῆς Ἰωλκοῦ ν' ἀνακαλέσῃ εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ τὴν ψυχὴν τοῦ Φρύξου, ἀποθανόντος ἐν Κοχλίδι μετὰ τὸν περιβόητον ἐκεῖνον πλοῦν, καθ' ὃν ἐπὶ χρυσομάλλου κριοῦ διέπλευσε μετὰ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ Ἑλλης τὸν ἐκ ταύτης παρονομασθέντα Ἑλλησποντον πορθμόν. Ὁ Ξενοφῶν ὁμοίως ἐν Κύρου Ἀναβάσει διηγεῖται, ὅτι οἱ ἐκ τῆς ἐκστρατείας τῶν μυρίων ἐπανελθόντες Ἑλληνες, ἀνήγειραν Κενοτάφιον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ἐπὶ τῆς ἐκστρατείας ἐκείνης τελευτησάντων. Ἐκ τίνος δὲ χωρίου τοῦ Θεοκρίτου (33) δυνάμεθα νὰ εἰκασώμεν, ὅτι ἄνωθεν τῶν κενοταφίων τῶν ἐν θαλάττῃ ἀπολλυμένων ἐτίθεντο γὰ νανάγια νηός.

Σήμα. Ἡ λέξις αὕτη κατὰ τὴν ἐρμηνείαν Εὐστάθιου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης (34) σημαίνει σωρὸν γῆς, ἢ λίθον ἐπὶ τάφου κείμενον, πρὸς δῆλωσιν τοῦ ὅτι ὑπάρχει ἐκεῖ νεκρὸς τεθαμμένος. Συμφωνεῖ δὲ καὶ μετὰ τῆς ἐτυμολογίας ἡ λέξις, ὡς ἐκ τοῦ Σήμαίνω παραγομένη. Ὑπὸ τὴν αὐτὴν

σημασίαν μεταχειρίζεται τὸ σῆμα συχνότατα καὶ ὁ Ὅμηρος (35), τὴν αὐτὴν δὲ λέξιν μεταχειρίζεται καὶ ὅταν θέλῃ νὰ παραστήσῃ τὸ μνήμα, τὸ ὁποῖον ὁ Τηλέμαχος διενοεῖτο ν' ἀνεγείρῃ εἰς τὸν Ὀδυσσεά, ἂν δὲν ἤθελε δυνηθῇ νὰ μάθῃ τι περὶ αὐτοῦ κατὰ τὸ διάστημα τῆς περιηγήσεως αὐτοῦ (36)· δηλαδὴ λαμβάνει τὸ Σῆμα ἀντὶ τοῦ Κενοταφίου.

Μνήμη. Ἡ λέξις αὕτη, οὕσα περιεκτικὸν ὄνομα, σημαίνει τόπον περιέχοντα μνήματα. Εἶναι δὲ φανερόν, ὅτι πρὸ τοῦ Θουκυδίδου οὐδόλως μετεχειρίζοντο τὴν λέξιν· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Ἱστορικὸς μόνον ἅπαξ ἀναφέρει αὐτὴν, θέλων νὰ φανερώσῃ τὸ ἐν Μαγνησίᾳ Κενοτάφιον τοῦ Θεμιστοκλέους (37)· ἐκ τοῦ εἶδους τούτου τῶν τάφων ἔλαβεν ἴσως τὴν ἀρχὴν αὐτῆς καὶ ἡ ἐπιγραφή, Μνήμης χάριν. Ὑστερον δὲ πολλοὶ τῶν Βυζαντινῶν μετεχειρίσθησαν τὴν λέξιν Μνήμη, σημαίνοντες τάφον.

Υπόγειον. Οὕτως ὠνόμαζον ὑπογείους τινὰς τάφους, κατατετμημένους εἰς θαλάμους, καὶ ἔσωθεν ἐκτισμένους μὲ λίθους, ἢ πλίνθους, ὅπου ἐνίοτε ἔθετον κοσμήματα, εἰκόνας καὶ ἀνάγλυφα ἐκ μαρμάρου· τὰ δὲ ὑπόγεια ταῦτα ἐχρησίμευον ὡς τάφοι δολοκλήρου οἰκογενείας. Ἀλλ' ὁ Ἰώσηπος (38) καὶ οἱ ἐβδόμηκοντα (39) ὀνομάζουσι τοὺς οἰκογενειακοὺς τάφους Μνήμη.

Τοὺς δὲ τάφους τῆς τετάρτης τάξεως ἐδήλουν διὰ τῶν ἀκολουθῶν ὀνομάτων.

Θήκη. Παράγεται ἀπὸ τὸ τίθημι, καὶ ἐσήμαινε κυρίως τὸ δοχεῖον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔθετον νεκρὸν. Κατὰ ταύτην τὴν σημασίαν μετεχειρίσθησαν τὴν λέξιν ὁ Λουκιανὸς, Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασεύς, ὁ Ἀριανὸς καὶ ὁ Ἱστορικὸς Ἰώσηπος, ἂν καὶ ὁ Αἰσχύλος μετεχειρίσθῃ αὐτὴν φανερόνων τὸν ὅλον τάφον.

Λάρναξ. Σημαίνει τὴν κάλπην, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐνέκλειον τὴν κόνιν καυθέντος νεκροῦ· οὕτω μετεχειρίζεται τὴν λέξιν ὁ Ὅμηρος, ἀλλ' ἡ χρῆσις αὐτῆς ἦτο σπανιωτάτη μέχρι τῶν Βυζαντινῶν,

(32) Πινδ. Π θε. 55.

(33) Θεοκρ. εἰδύλ. 30.

(34) Παρεγ. Ὁμ. Ἰλ. ψ. στ. 680.

(35) Ὁμ. Ἰλ. δ. στ. 814 καὶ ω. στ. 801.

(36) Ὁμ. Ὀδ. δ. στ. 222.

(37) Θουκυδ. διδλ. γ. παρ. 138.

(38) Ἀρχ. διδλ. Ζ' σελ. 12.

(39) Εἰς διάφορα μέρη τῆς γενέσεως.

οἷτινες μετεχειρίζοντο συνεχῶς τὴν λέξιν πρὸς δὴλωσιν αὐτοῦ τοῦ τάφου.

Κάλη, Κάλπις, Κάλλιον καὶ Κάλπος, λέξεις, πᾶσαι ἐκ τοῦ καλύπτω παραγόμεναι, ἦσαν κυρίως κατὰ Πλούταρχον, εἶδος θήκης ἔχουσαι σχῆμα κεφαλῆς, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔθετον τὴν κόνιν τῶν νεκρῶν. Ὁ Ἀριστοφάνης ἀναφέρει, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι ἔθετον ἐπίσης καὶ παρὰ τοὺς τάφους τῶν

ἀθλητῶν τοιαῦτα δοχεῖα πλήρη ἱεροῦ ἐλαίου. Τὸ δὲ ἔλαιον τοῦτο ἦτον ἀπὸ τὴν ἐν τῇ τῶν Ἀθηνῶν Ἀκροπόλει πεφυτευμένην ἐλαίαν, χρησιμεῦον μόνον διὰ τοὺς ἀθλητάς· διὰ τοῦτο ἡ ἐξαγωγή αὐτοῦ ἐτιμωρεῖτο διὰ θανάτου· ἐπλήρουν δὲ τὰ παρὰ τοὺς τάφους τῶν ἀθλητῶν τιθέμενα ἀγγεῖα ἐκ τοῦ ἐλαίου τούτου, διὰ νὰ δείξωσιν ἴσως, ὅτι μόνοι οὗτοι εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ μετεχειρίζωνται αὐτό.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΙΩΑΝΝΑΣ ΓΡΑΙΗΣ.

Ἐξ ὅλων τῶν φρικτῶν σκηνῶν, ὅσαι παρουσιάσθησαν ἐντὸς τοῦ ἐν Λονδίνῳ Πύργου, τοῦ σκοτεινοῦ καὶ αἵματοσταγοῦς τούτου θεάτρου τῆς καταστροφῆς τοῦ βασιλικοῦ τῆς Ἀγγλίας οἴκου, ἡ ἐκτέλεσις τῆς καταδίκης τῆς Ἰωάννας Γραίης ὑπῆρξε βέβαια ἡ τρομερωτέρα. Ἡ γυνὴ αὕτη, σημειωμένη διὰ τῆς σφραγίδος τῆς συμφορᾶς, ὡς τὰ τῆς ἀρχαίας τραγωδίας πρόσωπα, προικισμένη μὲ τὰς ἐρασμιωτέρας χάριτας, ἔσοχον πνεῦμα, καὶ σπανίας ἀρετάς, ὑπέ-

στη ἀναξίως σκληρὸν καὶ βάρβαρον θάνατον, χωρὶς τελείως νὰ ᾔηται ἐνοχος, χωρὶς καμμία δύναμις νὰ δυνήτῃ νὰ λυτρώσῃ αὐτήν, καὶ διὰ τὴν μόνην πραγματικὴν αἰτίαν τοῦ ὅτι κατήγετο ἀπὸ βασιλικὸν αἷμα, καὶ περιεπλέχθη δυστυχῶς εἰς συνομωσίας διεγερθείσας ὑπὸ ξένων συμφερόντων, καὶ διὰ φιλοδοξίαν, ἀλλοτριάν εἰς τὸν φύσει μετριοπαθεῖ αὐτῇ; χαρακτῆρα· παρεσύρθη δὲ εἰς τὴν ἄβυσσον τοῦ ἰδίου ἐκυτῆς ὀλέθρου ὑπὸ τῶν προσφιλεστέρων αὐτῆς